

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dodatki in priložnosti.
 Inzerat: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasil in poselena ter notice isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke pavšalno 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znak za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 180—
 polletno 90—
 3 mesečno 45—
 1 15—

V inozemstvu:

celoletno K 240—
 polletno 120—
 3 mesečno 60—
 1 20—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 500 po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ — Našljova ulica št. 5, I. nadstropje.
 Te. št. 90.

Dopolne sprejema se podpisane in zadostne frankovane.
 Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

Rimsko-katoliška internacionala.

(Iz svobodomiselnih krogov.)

Klerikalno časopisje v Sloveniji pozdravlja ustanovitev rimsko-katoliške internacionala med slovanskimi državami. Prvi korak za to bo storjen letos v avgustu na Slovenskem orlovskem taboru v Mariboru. Obsoja narodne cerkve. Poudarja bratstvo, humaniteto, vse obsegajoči značaj krščanstva in potrebo, da iščejo vezi, ki bodo družile vse človeštvo in narode. To časopisje je radovedno, kako bodo napredni listi branili mednarodni kongres svobodomislecev, ki se vrši letos v juniju v Pragi.

Pisati o tako važnih kulturnih in narodnih vprašanjih s tako površnostjo in nekritičnostjo kot to dela klerikalno časopisje, smatramo za greh proti človeški pameti in razumu. Katoliške internacionala ni treba ustanavljati, ker je bila ustanovljena že pred mnogo sto leti ob enem z ustanovitvijo in organizacijo katoliške cerkve. Veliki Wilson, ki gotovo ni katolik, kliče v svet, da je treba za uredbo gospodarskega življenja v vseh državah in za ustvaritev dobrih meddržavnih odnosov človeškega prepoveda v kristjanskem duhu. S tem naziranjem soglasja moderna znanost, etika in morala, ki ni niti katoliška, niti pravoslavna, niti protestantska, ampak izraz nepokvarjene in poštene človeške notranjosti, nepokvarjenega človeškega čuta in hotenja. Zboljšanje človeške notranjosti so zahtevali vsi veliki reformatorji ljudske družbe ob Budhe, grških filozofov, od Krista do Wiklifa, Husa, Chelčického itd. Na poročanju misli in srca, na humaniteti in ljubezni do bližnjega so zgrajeni etični sistemi vseh teh reformatorjev. Duševnost jim je snov za njih prepovedno stremljenje. Vsi se obračajo z zaničevanjem od posvetnosti, od materijalnosti, od posvetne oblasti in bogastva tega sveta. Nauk Krista in njegovih prvih naslednikov je imel velike uspehe, dokler se je gibal na tleh čiste humanitete in človekoljubja.

Toda Kristovi nasledniki so zgodaj obšli idejo z gmoto. Ideja je stopila v ozadje, v ospredju pa stoji gmotna cerkvena organizacija, sistem organiziranega katoliškega duhovništva in redovnikov. Ideja zamenja bogastvo, orožje, boj za oblast in nadrejenost cerkvene oblasti nad posvetnimi državami. Rimski papež osnuje svojo državo in svoje vojaštvo. Opira se na svetopisem-

sko ideologijo, da vsa posvetna oblast izhaja od boga. On se smatra za živega božjega zastopnika na zemlji in torej podeljuje oblast in krono posvetnim vladarjem ali pa jo poljubno odkloni, vzame krono nazaj in prekone vladarja, ako se mu ta zameri in ako ne izvršuje državne oblasti in politike v soglasju z načrti rimskega papeža in katoliške cerkve. Mnogo dragocene krvi nepoučenega in nezavednega kristjanskega ljudstva je poteklo v tisočletni borbi za oblast in politični vpliv v državah med papeštvom, njegovimi škofi in med posvetnimi vladarji in ljudstvom. Ideja prvotnega Kristovega nauka, kristjanske morale in humanitete je zatemnela, na njeno mesto pa je stonila premišljeno organizirana katoliška cerkev z vsemi prilaški oblasti, bogastva, vpliva za zmago — nikakor moralnih Kristovih načel, temveč za ukrepitev političnega položaja, katoliške duhovščine in za končno zmago: duševno in telesno podvreči svoji volji vse narode in ves kristjanski svet. Vsi cerkveni koncili in sinodi se pretežno pečajo kot cerkveni generalni štabi s premišljevanjem in posvetovanjem, kako z najlažji sredstvi doseči omenjeni končni cilj.

Krvava borba je bila zaključena s kompromisom. Državne oblasti so se dogovorile s katoliško cerkvijo, da si hočejo oblast nad ljudstvom med seboj deliti. Uradno sklenjeni dogovori dajejo katoliški cerkvi dalekosežno polno moč, s posebnimi predpravami cerkvenega in s tem politično vzgojnega značaja. Od države priznane predpravice je znala katoliška cerkev opirajoč se na cerkvene politične stranke posebno izdatno izrabiti v stari Avstriji. Zнала si je opremiti z vsemi sredstvi kulturnega, političnega in gospodarskega boja tako, da je stan katoliške duhovščine in njene cerkvene in politične organizacije delansko pomemben državni in državni. Da ojačijo svoje stališče in da raztegnejo svoje kulturno bojno načela preko cele Evrope, so prirejali evharistične shode z manifestacijami in zborovanji (Dunaj), v Sloveniji katoliške shode (Ljubljana), v Švici internacionalna katoliška zborovanja s prvimi predstavitelji katoliških političnih in kulturnih organizacij celega sveta. Ideja duhovniške avtoritete in oblasti katoliške cerkve naj bi postala vodilna politična moč, ki naj bi v cerkve-

nem in klerikalnem smislu preustrojila v državah zakonodajo in vso strukturo kulturnih in gospodarskih uredb. Metoda meddržavnega celovanja je obstajala v tem, da so udarjali kakor vedno in povsod, potrebo prepoveda v kristjanskem na celih. Kažejo navidezno popustljivost in toleranco, iščejo naklonjenosti za to idejo tudi pri drugoverskih posvetnih veljaki. Od tod prihaja pozdrav dr. Susteršiča z internacionalnega katoliškega kongresa v Švici protestantskemu nemškemu vladarju Viljemu I. 1914.

Kot protitež proti katoliški internacionali in vsem reakcionarnim duševnim strujam se je pojavila organizacija svobodomiselnih mož na mednarodni podlagi v takozvanem »Svobodni misli«. S prosveto na znanstveni podlagi, s civilno etiko brez preudicov cerkvenih dore, hoče svobodna misel odpreti medprosvetljenim ljudstvom nove poglede na državo. Človeško družbo in te neizprosna boriteljica za svobodo misli, pisanja, vere in vesti. Ta organizacija je osnovana izključno na ideji, nima za seboj srednjeveške preteklosti, ni sklenila z državo nikake pogodbe in kompromisov, ne uživa nikakih predprav, ki bi bile od države priznane in zakonjene, ne naslanja se na nikakšen ekskluzivistično organizirani stan in deluje brez pomoči iz državnih sredstev. Ne obrača se do ljudstva s prošnjami »daj in zopet daj« kot dela to privilegirana katoliška cerkev. Ne olira se na kako nevidno moč nadzemskih verskih idej. Slehera primera med katoliško in svobodomiselnimi internacionala je torej absurdna in ahotna. Cerkevne predpravice so ravnotako fevdalne kot grofovska vlenoststva.

Papeška vatikanska politika in ž njo svetovna katoliška internacionala se nahajata v preorientaciji glede načina svojega postojanja in delovanja. Namen in končni cilj ter vsebinski program katoliške politike in mednarodnega klerikalizma ostane neizpremenjen. Med vojno je Vatikan moralno podpiral v prvi vrsti dunajsko in berlinsko politiko. Škofje so zvesto izvrševali navodila iz Rima in so s pomočjo svojega duhovništva in svojih verskih organizacij podpirali velenemsko vojno politiko (prirovarjanje za vojno posolilo no cerkvah, zvonovi za topovski material, molitve za zmago avstrijsko-nemškega orožja, procesi je za dober izid vojne, navduševanje duhovščine na fronti za ubijanje in za prelivanje

krvi itd.) Rimski papež in katoliški duhovniki so odtegnili prva vojna leta svoje blagoslove pravoslavni Rusiji, protestantski Angliji in Ameriki, versko mlačni Italiji in Franciji. Bližje je bila pri srcu katoliški politiki zmaga krivovernih mohamedanskih Turkov in sovražnih Nemcev kot zmaga slovanske Rusije in kulturne zapadne Evrope. Ko je 1. 1917 nastajala zmaga osrednjih držav dvomljiva, so dobili tudi katoliški škofje iz Vatikana navodilo, da naj se katoliška duhovščina v vojni agitaciji ne spušča predaleč in naj si varuje prsto pot za pravočasni preukret v drugo smer — v vseh okoliščinah naj si obvaruje zaupanje pri ljudstvu. Duhovščina naj se vedno pravočasno prilagodi političnemu razpoloženju med narodom. Le na ta način ostane duhovnik duševni vodja v svoji župnici in svoji okolici. Zaupanje do duhovščine je bil vedno oni faktor, ki je omogočal meddržavni in narodni izvrševanje internacionalne katoliške vatikanske politike, ki jo zasnuje po vsestranskih informacijah iz vseh pokrajin škofjski zbori v velikopotezni koncepciji. Katoliška cerkev je v novejšem času vedno dokazala breznačelnost, oportunitizem in veliko zmoglost prilagodenja k vsem časovnim voražanjem. V nacionalno razburjenih mesecih no krivih septemberskih dogodkih 1. 1908 je bila katoliška duhovščina v Sloveniji nekaj tednov silno nacionalna. Kasneje se je ravnila po svojem starem programu mlačne katoliške internacionala. Pred vojno in prva vojna leta je z vso vmeno in vsemi močmi podpirala izdatno, notranje in zunanje štiricerkveno politiko v Sloveniji. Po prevratu in ob zibelki jugoslavije je na videz prišla Susteršiča in njegove ožje tovariše. Komaj je minulo leto, že sedijo pri skupnem delu in v najboljši pripravljenosti odnošajo katoliška duhovščina, štiricerkanci in vse drugo brez izbire, kar jim je duševno sorodno in kar hoče podpirati izvrševanje programa katoliške internacionala.

Na enak način išče Vatikan in katoliška internacionala nove orientacije v svetovni politiki z ozirom na izpremenjene razmere. Papeška politika temelji na težnji, da si zagotovi v vseh državah simpatije in oporo vseh vernikov, katolikov, protestantov, židov, pravoslavnihih itd., da more Vatikan opirajoč se na splošne simpatije uveljaviti svoj vpliv v parlamentih in v vladni poli-

tiki vseh držav. V Fribourgu v Švici se shajajo papeževi diplomati s plemenitaši iz stare Avstrije in Ogrskega in želijo vspostaviti staro vladno in stare razmere. Istočasno išče vatikanska politika bližje zveze z italijansko, francosko in angleško državno oblastjo. Francoski politiki razpravljajo danes v svojem časopisu, da Vatikan in klerikalizem nameravata razdreti Combesovo delo. Ta mož je izvedel v Franciji ločitev cerkve od države. S tem je oprostil vero kot čisti etični pojem od materijalne navlake. Prisilil je katoliško duhovščino in redovnike, da se odrečejo hrepenenju po posvetnih političnih oblasteh v občinah in državah in da se vrnejo zopet k pravemu Kristu in njegovim prvotnim naukom. Rim vidi danes glavno oporo v svoji bodoči politiki v katoliški poljski državi. Zato jo podpira finančno in moralno. Ta naj bi segala po načrtu rimske politike od Baltičkega morja pa do Črnega. Na poti in v veliki oviro, da bi spojil katoliške vzhodne dežele s katoliško Bavarsko in Avstrijo, mu je Češka-slovaška republika, domovina Jana Husa, kjer prebiva prosvetljeni in samozavestni češki narod.

V notranji politiki vatikanska politika noče nastopati proti komunizmu. Računa s tem, da veliki prevrat pomenjajo izgubo gmotnih in kulturnih vrednot, ki jih je rodila prosvetljenost in tehnični napredek zadnjega stoletja. Vsi nasilni prevrti imajo za svojo posledico, da ljudstvo pade v duševno reakcijo in da nastopi med narodi ono brezupno razpoloženje, ki je za procvit reakcionarnih idej vatikanske politike in katoliške internacionala najbolj ugodno.

To sovodilne ideje in notranji smoter katoliške internacionala, kamor spada tudi delovanje katoliške duhovščine in cerkve ter klerikalne politike v Sloveniji. Naša dolžnost na je, da kritično motrimo vse te dogodke, da iščemo med njimi vzroke zveze in da onozirimo pravočasno jugoslovensko javnost na opasnost internacionalnega katoliškega cerkvenega gibanja, ki se opira pri izvrševanju svojih načrtov na duhovščino in na klerikalno stranko v Sloveniji.

—*—

Fran Govekar:

Solitanje.

(Dalje.)

VI.

V velikanski sobi drugega nadstropja najvišje in največje hiše koncu Brega na levem bregu Ljubljane je tega večera še pozno v noč gorela svetiljka.

Čudna, zanimiva soba. Ob treh njenih stenah so stali drug vrh drugega obširni predali, polni ogromnih, dragocenih v usnje vezanih folijantov, knjig in neštevilnih brošur, ob oknih s stekli pokrite mize in pulci s policami in predalčki, po omarah in po kotih raznovrstni instrumenti, tuintam skrinje in kovčegi, za ogromno pisalo mizo, ki se je šibila pod kupi debelih trgovskih knjig, laških, francoskih in nemških časopisov ter različnih papirjev, pa je sedel blizu petdesetleten gospod.

Visoko čelo, žive, modre oči in kratek, nekoliko privrhan nos sredi obritega obraza so dajali možu nekako izraz šaljivca. Noge, ovite z debelo odejo, je naslanjal na polblazinjen podnožnik, gornji život pa je sklanjal nad mizo, na kateri je pravkar pisal z goslim peresom.

Hipoma je zajel, vrzel pero iz roke, bolestno se mu je skremžilo lice, bistré oči so se

mu v skeleči muki skafile in noge so krčevito drsle po odeji gori in dol.

»O diavolo! O diavolo!« je stokal pri tem in škrtal z zobmi. »Maledetta podagra!«

Takrat je nekdo potrkal na dur. Gospodu so takoj izginili z obraza vsi sledovi bolečin. Prijazno se je nasmehnil in živahno je zaklical:

»Avanti, avanti! Gospod Balant, je noter! Poznam vas po trkanju. Teško sem vas že pričakoval.«

V sobo je stopil krenak, plečat duhovnik srednje rasti, zdravozardelih lic, velikih, rjavih oči in dolge, kodrastih las.

»Preveč sem se zamudil, gospod baron.« se je izgovarjal doleč, »toda naročil ste . . .«

»Ah, prav je, da ste prišli, prečastiti!« je vzdihnil baron. »Nocoj že zopet ne bom mogel spati. Sedite in pripovedujte! Redaktér Vodnik je nabral gotovo mnogo zanimivega gradiva za Novice?«

Vodnik je prisedel in skrbno vprašal:

»Torej vam ni nič bolje? Zopet trpite?«

»Bojim se, da mi odpovedo noge popolnoma. Vedno slabše! Vedno huje! Vse sem že poizkušal, a vse zaman. Niti vaše niti Pinhakeve maše nič več ne pomagajo!«

Vodnik se je začudil in v lice mu je šinila kri: »Odkod veste —?«

»Hohenwart mi je pravil, saj je bil sam pri tistih mašah na Koprivniku. Vem, vem . . .«

že dolgo . . . in vseh mi je bil ta dokaz simpatije . . . Hvala vama za dobri namen, prijatelji, ampak niti v nebesih ne marajo več zame, kakor je videti.«

Med tem je baron pozvonil. Prišel je sluga in prinesel vina.

»Pa lačni ste gotovo tudi, prečastiti? Sedite! Saj morda še večerjate niste?«

»Resnica. Do polšestih sem izpovedoval, — nato me je moril ravnatelj Paraskovič, — ah, strašen človek! — ampak vi ste ga poslali in ustreči sem mu moral! — Potem sem bil na Glavnem trgu in sedaj prihajam naravnost iz Medališča. Na večerjo nisem utegnil niti misliti.«

Na ves glas se je smejal baron.

»Ampak zdajle pa že mislite nanjo. Čakajte! Kar je ostalo, tega ne bo več veliko, a lakoto vam še potolažimo. Sentjakovski kaplan ne sme stradati v Zoisovi hiši!«

Zaman se je branil Vodnik. Sluga je zložil predenj celo vrsto skled in krožnikov, polnih jedil, ki bi zadostovala, da bi z njimi nasitil četrto najbolj lačnih mlaticev. A ker je poznal baronovo ljubeznivo nasilje, ki se mu ni mogel mreti nihče, in pa ker je bil že v resnici gladen, se je lotil okusnih umotvorov Zoisovega, po vsej Kranjski slavnega kuharja: razumljivo vmeno in temeljitostjo.

»Pravkar sem pisal Karlu«, je pripovedoval med tem baron Zois. »Jutri odide potovka Urša zopet v Stelnik in odnese Karlu celo kopo prav velikih novic. Ne bo jih vesel. Pošta iz Trsta in Gorice je tudi mene prav hudo presenetila. Zopet sem se prepiral, da naši uradni listi hotoma prikrivajo ali zavijajo resnico, ki je za Avstrijo silno žalostna.«

»Ni mogoče! Lagali vendar ne bodo?« je vzklikal Vodnik in hitel jesti.

»Da, da, lažejo in ž njimi lažejo tudi va-

še »Novice«, ljubi moj gospod redaktér!«

»Jaz da lažem?! Za Boga, tega nisem hotel!«

»A morate lagati, morate, prijatelji! Sicer vam list zaplenijo in zapro še vas povrh!« je govoril baron smehljaje in nalival čaši. »Lagali boste tudi še nadalje, če nečete, da nam vlada ne zatre prvega in edinega slovenskega lističa, ki je šele pravkar začel izhajati.«

»Pa zakaj vendar, za božjo voljo?« je stokal Vodnik in naglil čašo.

»Ker je resnica presramotna in ker so nam je zato bati najhujšega, dragi gospod Balant!«

»Najhujšega? Kaj pa mislite, gospod baron?«

»Napoleon Buonaparte je na potu naravnost na Dunaj!« je dejal baron in vzel v roke laški list. »A pot ga povede bržkone tudi preko Kranjske.«

ni možno, vsaj zamenjajo srbske čete s hrvatskimi ali slovenskimi. (Vemo, zakaj gre radgonskim poštenjakom! Toda Radgončani naj se pazijo, da ne pridejo po priklopitvi k Avstriji z dežja pod kap in naj ne obkrevajo po nepotrebnem naših čet, ki vsaj vzdržujejo mir in red, kakršnega pod avstrijsko upravo najbrže ne bo.)

ROPARSKI NAPAD NA GENERALA TARDIČA.

Sarajevo, 30. marca. Sedem kilometrov od Nevesinja je napadla roparska tolpa, broječa 9 ljudi, generala Tardiča, poveljnika druge armije, in njegovo spremstvo. Generala in spremstvo so oropali do gola ter odvzeli tudi avtomobil. Danes je dospel general Tardič s spremstvom v Sarajevo ter odpisal močnejše vojaške oddelke proti nesramnim roparjem.

PODLAGA NAŠIH NOVČANIC.

LDU Beograd, 31. marca. Vsled sklepa ministrskega sveta je fin. ministrstvo poslalo Narodni banki spisek državnih domen, ki bodo poleg kovinskih podlage, zahtev v tuji in aktiv Narodne banke, služile kot supergarancija in zavarovanje novčanic, ki so bile izdane proumu. Na ta način bo znatno ojačena podlaga naših novih novčanic.

NINČIĆ, TRGOVINSKI MINISTER.

LDU Beograd, 31. marca. »Politika« poroča: Minister za trgovino in industrijo Stojan Ribarac, ki je kakor znano, takoj po sestanku narodnega predstavništva predložil ostavko kot minister, je sedaj ponovil svojo zahtevo, naj se sprejme njegova ostavka. Vlada je včeraj sklenila, da mu prošnjo izpolni. Na njegovo mesto kot minister za trgovino in industrijo bo prišel dr. Momčilo Ninčič, ki ga bo v ministrstvu za pravosodje zamenjal član iz skupine g. Ribarac.

ITALIJANI OKUPIRALI SKADER.

LDU Beograd, 31. marca. Povodom trditve presbiraža italijanske delegacije v Parizu, da Italijani niso okupirali Skadra proti sporazumu z zavezniki iz leta 1918, smo neoblaščen izjavili: Vsled sklepa vrhovnega zavezniškega sveta od oktobra 1918 je bil Skader in njegovo področje rezervirano za medzavezniško poveljništvo in njegovo upravo, dokler se ne sklene definitivna rešitev o Albaniji in mirovni konferenci. Zaradi tega je srbska vojska, ki je Skader osvobodila, bila prisiljena zadržati se na mestu »koravno je bil zmisel navedenega sklepa, da more istotako ostati v njegovem področju kot predstavnik Srbije v medzavezniškem poveljništvu. Dne 13. marca t. l. je poveljnik medzavezniškega poveljništva, general de Houtot, izročil valed istega sklepa upravo mesta Skadra, odnosno njegovih oblasti, Albanecm. Dne 15. marca so Italijani kljub protestu mestne uprave pripeljali svoje baterije in jih namerili na mesto ter izvršili tako faktično okupacijo.

ITALIJANI IN MADŽARI.

LDU Rim, 30. marca. (Dun. kor. ur. — Agenzia Stefani.) V zbornici je v debati o vladni izjavi utemeljeval poslanec Bergamo dnevi red, kjer pozivlje vlado, naj s čustvom pravičnosti razmotri položaj na Madžarskem, bodisi z ozirom na potrebo, da se mirovna pogodba vsled pravice treh milijonov Madžarov, odcepljenih od domovine, izpremeni, bodisi z ozirom na notranji režim, ker je nemogoče trpeti tiranski fevdalizem, ki bi nadomestoval Habsburgovce, bodisi končno, ker je vzpostavitev ustavnih in zakonitih razmer pogoj za bodoči sporazum med obema narodoma, kakor je obstajal po starih tradicijah. Govornik je izjavil, da namerava Horthy s pomočjo zaveznikov vzpostaviti Habsburgovce, in pozivljaj vlado, naj bo pazljiva.

PREZIDENT MASARYK V DALMACIJI.

LDU Split, 30. marca. (Dun. kor. ur.) Po časopisnih vestih namerava predsednik čehoslovaške republike Masaryk priti letos v Dalmacijo na oddih. Nastanil bi se v Dubrovniku ter bi med potjo ostal nekaj časa tudi v Splitu.

REVOLUCIJA V NEMČIJU.

LDU Berlin, 29. marca. (DKU) »Vorwärts« javlja iz Elberfelda: Socialno — demokratska stranka v Elberfeldu je sredi državnih vlad javila, da zahteva tridnevno podaljšanje roka na ultimatum, ki ga je državna vlada dala dne 28. marca. »Pohod čet državne pravice in industrijsko ozemlje«, tako pravi to naznanilo, »nas je prisililo, da smo proglasili skupno s stranko neodvisnih socialistov in s komunisti splošno stavko in da se bomo posluževali vsakršnega orožja, da porazimo državno brambo. Hkrati bomo pozvali tovariše po vseh drugih kraljih, da se solidarno priključijo splošni stavki in da se z uro z orožjem.« Kakor javlja »Freiheit« sodijo vladni krogi, da se ultimatum ne more podaljšati a vojaškim poveljnikom je naročeno, da niso česar ne ukrepejo brez soglasja centralnih komisarjev.

LDU Berlin, 30. marca. (DKU) Kakor poročajo listi, prete v Duisburgu izbruhni delavski izstrelki, ker podjetja delavcem ne morejo izplačevati mezd. Mestni uradniki v Duisburgu stavkajo, ker se nahaja župan v zaporu.

LDU Berlin, 30. marca. (Dun. kor. ur.) »Lokalanzeiger« javlja iz Düsseldorfa: Radikalni komunisti so danes dopoldne aretirali izvrševalni svet večinskih socialistov, neodvisnih in zmernih komunistov. Sestavil se je nov, popolnoma komunistični izvrševalni svet, ki pa po vsej priliki ne bo dolgo obstajal.

LDU Berlin, 30. marca. (Dun. kor. ur.) »Vorwärts« javlja iz Elberfelda: V ruhrskem revirju je danes pričela splošna stavka kot protest proti napovedanemu vkorakanju čet generala Watterja. Neobhodno po trebni obrati dosedaj še ne stavkajo.

BOLŠEVIŽEM V NEMČIJU.

LDU Deutscherburg, 31. marca. (Brezlično.) V nemški narodni skupščini je izjavil državni kancelar Müller glede vojaških odredov v Porenju in Vestfalski, da je položaj naravnost grozen. Državni kancelar je sporočil, da je Francoska vlada dovolila, da pošlje Nemčiji za dva ali tri tedne zvišano število čet v nemirno nevtralnem oze. Min. ister računa na razumevanje delavstva za važnost ruhrskega ozemlja. Nato je govoril minister Koch, ki je utemeljeval postopanje vlade med pučem proti upornikom. Zastopnik bavarske ljudske stranke je pripomnil, da v Nemčiji še ni konca bolševizma in revolucije. Pri idejih četah v ruhrskem ozemlju so voditelji ruski bolševiki. Končno je bil sprejet predlog večinskih strank, s katerim se odobrava vladna izjava, proti glasovom nemških nacionalcev in neodvisnih.

AMERIKA IN RUSIJA.

Dunaj, 30. marca. Kakor poroča ukrajinski dopisni urad iz Washingtona, je senator King izjavil,

da bo ameriški senat priznal na eni strani vlade v Estoniji, Livlandu, na Litvinskem in v Ukrajini, na drugi strani pa tudi rusko vlado, kot vlado federativne republike. — Pariški »Echo de Paris« pa javlja, da druge strani iz Washingtona, da Wilson ne namerava priznati sovjetske vlade ne v Rusiji in ne v Nemčiji.

ANGLIJA IN MIROVNA POGAJANJA Z RUSIJO.

Kopenhagen, 30. marca. Po poročilih iz Revelja je dospel tjakaj iz Varšave angleški general Matsens, da se v imenu Anglije prične pogajati glede mirovnih pogojev z Rusijo.

VOLITVE V RUSIJI.

LDU Moskva, 30. marca. (Dun. kor. ur. — Brezlično.) Pri sovjetskih volitvah v Tascentu je bilo izvoljenih 245 komunistov, 14 manjševikov in 25 nadstrankarjev. — LDU Moskva, 30. marca. (Dun. kor. ur. — Brezlično.) Volitve v moskovski svet se je od 612.000 oseb, ki imajo volilno pravico, udeležilo 570.000 oseb. Izvoljena sta bila 1302 komunisti, 47 menjševikov in 143 nadstrankarjev.

MADŽARSKIH KOMUNISTOV GLADOVNA STAVKA.

LDU Dunaj, 30. marca. (Dun. kor. ur.) Kakor javljajo listi, so v Steinhofu internirani madžarski komunistični vodje, med njimi Bela Kun, Bettelheim in Levin, pričeli lakotno stavko.

O MEJAH ARMENIJE.

Pariz, 29. marca. Najvišji zavezniški svet v Londonu je včeraj definitivno razpravljal o mejah neodvisne Armenije. Nova država dobi dohod od Črnega morja in sicer med Batumom in Irebizondom, vendar pa ti dve pristanišči ne pripadate Armeniji. Batum ostane svobodno pristanišče, Trebizond pa ostane Turčiji. Katera država bo izvrševala protektorat nad novo državo, še ni določeno.

Vesti iz Poljske.

Radi sklepanja miru s sovjetsko Rusijo so v Varšavo prispeli odpolanci Finlandije, Litve in Romunije, da v zvezi s Poljsko pretrrejo to vprašanje (Litva je bila doslej germanofilska, razen tega menda nima neposrednih mej z bolševiško Rusijo). Posvetovanja še niso končana.

Kaj in kako je dandanes v bolševiški državi, kakšne namere ima Lenin, o tem se tu pri nas, v daljavi, težko s sigurnostjo govori. Prezident Poljske Republike Pilsudski se je razgovarjal z urednikom pariškega lista »Le Petit Parisien« ter med drugim rekel o vladavini ruskih bolševikov: »Evropski narodi, ki so bolj oddaljeni od bolševiškega ognjišča, še morejo verjeti v lepoto, ki jo je ustvaril Lenin; za nas, ki jo gledamo od blizu, je sodba končana. Zglašamo se nad strahoto, ki jo je v Rusiji izval bolševizem... Rusko žito! V večini ruskih gubernij ljudje umirajo od lakote. Število prebivalstva propada strašno. Oficijska statistika, ki sem jo ravnokar prejel, kaže, da se je samo v zadnjem letu v nekaterih gubernijah prebivalstvo zmanjšalo za 13%. Cela sovjetska Rusija ima 4 milijone delavcev, a 10 milijonov ljudi iz delavskih rodbin (torej moških, žensk in otrok); to kaže, da večina teh rodbin nima več ko enega otroka; umrlivost otroška je strašna; ena cela generacija je izginila; to je socialni eksperiment Ljeninga in Trockega. O plebiscitu na Tešinskem pišejo poljski listi, kakor je umljivo, zelo mnogo. Zlasti v zadnjem času. Najpravičnejše stališče zavzema v tem vprašanju »Gazeta Warszawska«, ki piše med drugim: »Ne smemo pozabiti, da bomo imeli sosedo, mnogo nevarnejšo od Čehov

in da je naš najnevarnejši sovražnik ohenem zagrižen sovražnik Čehov. Te skupnosti se moramo sami zavdati in na njo moramo opozarjati Čehi. Na to višje stališče, s katerega se vidi tudi skupnost naših interesov, se težko postavijo lokalni faktorji, ki so vzrastli v ognjeni šlezijski atmosferi...« Poljski čutiljo, da bo prej ali slej Angleška sama pustila Nemčijo pri v Rusijo; če se nam ne moreči nemški val obrniti preko Poljske v Rusijo, bi utegnilo Nemcem priti na pamet, da se tudi tam na zapadu mimo Anglije pride v svet, mislijo pri sebi Angleži; Poljski čutiljo, da jim je Anglija nasprotna. — Odličen poljski literat in politik je te dni pisal svojem slovenskemu znanocu: »Treba kljub vsemu verjeti, da se naše razmerje do Čehov s časom uredi na objestransko korist. Mene osebno hudo boli, da so tako ostra nesoglasja nastala med nami in Čehi, h katerim smo leta 1918. potovali, da bi se z njimi zvezali v bratskih vezeh: vračali smo se iz Prage v prepričanju, da ne pride do spora z njimi. — Pa tudi sedaj imamo globoko vero, da dva, po krvi tako bližnja naroda, ki imata skupne meje, ne moreta trajno ostati neprijatelja, zlasti ko imata v Nemcih skupnega sovražnika... To so plemenite slovanske besede.

Za narodno gospodarstvo je važen predlog, ki je prišel iz inženerskih vrst, da naj bi se izvedel direktni naftovod iz Drohobyča v bliski Galiciji do Gdanjske (ob morju). Za poljsko brodogradnjo se je začel pobirati prostovoljni nacionalni davček; »marko od okna«, pravi poziv »Kola Poljakinj«.

Iz naše kraljevine.

— Čehoslovaški konzul v Sarajevu. Minister zunanjih del dr. Beneš je imenoval dr. Jindřicha Andriala za konzula čehoslovaške republike in mu poveril vodstvo konzulata v Sarajevu.

— Splitška afera. LDU Split, 30. marca. (DDU.) Predsednik pokrajinske vlade za Dalmacijo je bil včeraj pri poveljniku italijanske bojne ladje »Puglia« ter ob tej priliki izrazil svoje obžalovanje zaradi incidenta, ki se je nedavno zgodil nekim italijanskim častnikom. Italijanska okupacijska oblast je od predhodnjega dne ustavila ob naši obali ves promet ladij, ki so pod italijansko zastavo, namreč italijanske ladje, ki imajo italijanske pomorske letine. Italijanske jedrnice, ki so bile v splitski luki, so dolžne nalog, naj ostavijo obalo ter se preprejane v Šibenik. Tudi vsi parniki, ki imajo dovoljenje za prebivanje, in ki so bode nahajali ob gori določnem času v Trstu ali okolici, bodisi, da so nastanjeni za stalno, začnemo, ali mimogrede, imajo potemtakem dol-

se je dogodil ta incident, in ki je bila zaradi tega zatvorjena, je še vedno zaprta.

— Demobilizacija. Vojni minister je izdal naredbo, da se onim vojnim obojezancem, ki so sedaj demobilizirani in se nahajajo na dopustu, ni treba vračati k svojim poveljništvom, da se jim na eni strani prihrani nepotrebno potovanje in na drugi strani olajša zbiranje prometa. LDU.

Neodrežena domovina.

— Popis tujcev v zasedenem ozemlju. LDU Trst, 29. marca. Generalni civilni komisarjat za zasedeno ozemlje razglasa sledeči odlok: 1. Odrejen je popis tujcev, ki bodo navzoči o polnoči od 31. marca na 1. Kot tujci se smatrajo tisti, ki niso niti rojeni, niti pristojni v zasedeno ozemlje, ali ki niso rojeni iz kraljevstva. 2. Vsi tujci, tudi tisti, ki imajo dovoljenje za prebivanje, in ki so bode nahajali ob gori določnem času v Trstu ali okolici, bodisi, da so nastanjeni za stalno, začnemo, ali mimogrede, imajo potemtakem dol-

nost, da se javijo po družinah, če živijo skupno, in vsak zase, ako so sami. — Točka tretja, četrta, peta in šesta se bavijo s formalitetami odloka. — 7. Zglasitev je obvezna tudi za one tujce, ki se povrnejo, ali pridejo v Trst po ponisu (po polnoči od 21. marca do 1. aprila) brez oziroma na vzrok ali trajanje njihovega prebivanja. 8. Ravnotako se bo moral naznaniti tujcev konnoveljavni odhod, kakor tudi vsaka izprememba njegovega stanovanja v Trstu. 9. Prestopki proti temu odloku s strani obveznikov pod točko tretjo in sedmo bo kaznoval civilni komisarjat v Trstu z globo od 100 do 1000 lir, ali v slučaju neizterljivosti, z zaporom od 10 do 100 dni; gostilničarjem, lastnikom prenočišč pa se bo odvzelo začasno ali trajno dovoljenje obrti. 11. Na podlagi popisa in zglasitve se bodo izdajale tujem živileke izkaznice.

— Tržaško volno sodišče (tribunale di guerra), italijanski plagiat svetopisemskega pekla, ki obstoja še izza časov okupacije, je imelo doslej preko 13.000 procesov z okrog 20.000 obtoženci, torej dnevno 26 procesov. Ni se čuditi toliko temu rekordu, pač pa mora zgrabiti sveta jeza vsakega Jugoslavana, ako pomislimo, da ima le nezaten odstotek teh procesov za podlago vojaške delikte in da je omenjeno sodišče le velikanska mučilnica za naše podjarmljeno ljudstvo. Najvestnejši poštenjak ni siguran, da ga danes ali jutri ne ovadi orožnik ali vojak za malenkostno malenkost. Njegova beseda pri tej oblasti ne velja, laški falot je verodostojna priča. Gorje ti n. pr. zve li gospod »carabinieri« da si posestnik 4 cm dolgega moža, kajti on spada po italijanskih pojmi med nevarne orožje, primorje te, po 5. mesecih si zaslišan in potem odsediš še kolikor toliko mesecev v zaduhlih luknjah med mrčesom v vlagi, temi in okuženem zraku, ob gladi in žeji, trpinčenju in zasramovanju. Mesece in mesece pričakuje v obupu čez 5000 naših ljudi svojo razpravo, katero znani laški justični birokratizem še bolj pa laška nemarnost namenoma oddaljuje. Ne bomo navajali dolge liste slučajev in imen, ki so nam na razpolago, vprašujemo pa, bi li naše javno mnenje zares ne našlo primernih sredstev, da postavi enkrat to italijansko barbarstvo na

srmatni kamen pred evropsko javnostjo.

— Pet brezmesnih dni podarja-jo Italijani zasedenemu ozemlju za Velikonočne pisanice. Doslej so ti bili torek, sredi in četrtek, odslej pa še petek in sobota. Oh povera Italia? O gospodarski podjetnosti naših sosedov svedoči dejstvo, da pošiljajo tržaške oblasti, ker se bojijo vsled nezaposlenosti revolucije prebivalstvo pometat ceste po Krasu. Mnogi se znamenja na nebu in zemlji. Kdor se ponižuje, bo povšan in kdor se povišuje, bo ponižan! — P. P.

— Afera s ponarejenimi bankovci na Reki. Trst, 25. marca. Nekdanji, od vsega italijanskega časopisja opevani D'Annunzijev osvobodilni pohod na Reko končuje z zelo umazanimi in smrdljivimi aferami. Ne mine dan, da ne bi listi bilježili poleg raznih razbojništev tudi kako umazanost D'Annunzijevih junakov. Sedaj so na Reki odkrili velikansko goljufijo s ponarejenimi bankovci. V to so zapleteni »odlični« D'Annunzijevi oficirji — osvoboditelji Reke. Reški »kreditni zavod« je pred nekaj dnevi konvertiral 800.000 K z edinim žigom »Fiume«. To svoto je hotel zamenjati nek Fredi, lastnik prenočišča na Reki. Zavod se je sprva branil izvesti konverzijo, ker je Fredi zamudil rok; toda na zavod je vplival kapitan mestnega poveljstva Briganti. Nekaj dni pozneje so ugotovili, da so žigi ponarejeni. Fredi je bil aretiran, kakor tudi poročnik Borghi, pri katerem so našli dva polna kovčega ponarejenih bankovcev. V ječi je potem žena Fredijeva izpovedala neki osebi, da hranil v Trstu neki Salmi še 8 milijonov takih bankovcev in da je v Milanu pod vodstvom nekega kapitana prava delavnica ponarejenih bankovcev. Salmi in ta milanski kapitan sta poskusila samomor, čim so ju hoteli prijeti. Umazana afera je vzbudila po vsem zasedenemu ozemlju splošno senzacijo.

— Tatvine v tržaških vojaških skladiščih. V vojaških skladiščih pri S. Savi pri Trstu so odkrili velike tatvine vojaškega sukna. Primanjkljaj znaša 50.000 lir. Zapri so več oseb.

Apel našega praškega dijaštva na vlado.

»Slovenska dijaška zadruga v Pragi« je poslala pokrajinski vladi to - le vlogo: Pokrajinska vlada za Slovenijo naj biagovoli 1. ukreniti vse potrebno, da bodo mogli siromašni, bolni dijak, ki morajo na zdravljenje, oziroma okrevanje v domovino, priti po kar najkrajši poti v brezplačno zdravilišče in 2. ustanoviti brezplačna mesta v zdravilišču za dohod velikih počitnic za one siromašne dijake, ki so potrebni zdravljenja, oziroma izboljšanja svojega zdravstvenega stanja.

V podkrepitev navedene prošnje navajamo sledeče:

Kruta doba štirih vojni let in omejenih življenjskih razmer, je vtisnila vsem, ki so jo preživeli, pečat v obliki kalit ali one bolezn, oziroma jim zrahljala njihovo zdravstveno stanje.

Dijaštvo, ki se je brez vsakega odpočitka povrnilo v velika mesta na svoje visoke šole, gnano od brezobzirno krutih razmer današnjega časa v stremiljenju kolikor hitro mogoče končati svoje študije in se priboriti do kruha, podvaja svoje delo in izsiljuje svoj študij. Podpiran sicer od svoje vlade, si dijak vendar v današnjih dragih razmerah ne more utvariti tistih življenjskih pogojev, ki jih zahteva njegovo razorno zdravje. Stanovanjska mizerija in današnje slabe zdravstvene razmere velikega mesta, nezadostna hrana, vedno napeto delovanje, nobeno primerno razvedriljo, nčinkuje i na zdravje močnejšega razdirljoča.

Dolživamo veliko tragiko dijaškega položaja: Mlad človek, gnan v delo in na-

predek od močne volje in resnične želje, ki sta se porodili v dolgih letih duševnega brezdolja, klone in gine pod uničujočimi posledicami razvrednotenega organizma. Med nam se množe danes sočutja vredne eksistence, žalostne za sedanjost, še bolj žalostne za bodoče delo v domovini, ki klonejo pod nervoziteto, tuberkulozo in drugimi boleznimi, katere groze zastrupiti temelje vsakega napredka.

Da navedemo konkretne slučaje: V enem tednu sta legli koleginji Rogžnova in Jelovškova v pregodnji grob ob koncu svojih študij. Stalno polega po praških bolnicah po 20 jugoslovenskih bolnih dijakov. Tovariši Vrhovec, Mesesnel in Matko so morali prekiniti svoje študije in se vrniti bolni v domovino.

Pridejo počitnice, čas oddiha, čas okrevanja. Dijak, posebno oni, ki ima revne starše po naših mestih, oziroma nima doma, in ki ga nima nikdo sprejeti, ko zapelje počitniški transport v domovino, pade v še krutejše in pogubnejše razmere. Mora si iskati službe, nalčešče čisto neprimerno svojemu poznejšemu poklicu in umiči, loče za njegov zdravstveni položaj.

To naj se ponavlja? Tako naj ginejo naš boljši, ki jih žene največja volja v deto in napredek? Naj li potem te izžete eksistence tvorijo stebre naš domovini?

Prosimo pokrajinsko vlado za Slovenijo, da blagovoli razmotriti navedena dejstva in ugodno rešiti našo upravičeno prošnjo.

— * —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca 1920.

— Pojasnilo. »Jugoslavija« in »Slovenec« sta priobčila v preteklih dneh daljša poročila o 18 vagonih prašičev, ki so bili izvoženi v inozemstvo. Pri tej priliki se je napadlo župana, da teh 18 vagonov prašičev ni hotel rekvirirati za mesto Ljubljano. V pojasnilu naj služi sledeče: Imenovanih 18 vagonov prašičev je izvozila v inozemstvo »Nakupovalna zadruga«, in to z izvoznim dovoljenjem ministrstva. Mestni magistrat nikakor ni bil upravičen, izvršiti kako rekvizicijo, pač pa je odsek za prehrano stavil županu teh 18 vagonov na razpolago. Ker je pa ravno v letih in soboto došlo za Ljubljano 257 prašičev, župan ni mogel reflektirati še na ponudbenih 18 vagonov. Sicer je pa župan mnenja, da mestni aprovizaciji nikakor ni ustreženo, če bi moral plačati prašiče, ki jih je imel na razpolago, po 36 K kilogram žive teže. Sicer pa kam naj tudi mestna aprovizacija spravi 600 prašičev, ki so bili naenkrat na razpolago — s čim naj jih hrani, kje naj jih zakolje in kje naj meso hrani, da se ne pokvari? Od obeh 257 prašičev je do

danes komaj 60 razprodanih, medtem ko so ostali še dobili. V najkrajšem času pa pride za Ljubljano semkaj zopet 600 prašičev. — Kar se tiče 4 vagonov prašičev, katere omenja »Jugoslavija«, so bili ti odpisani v Maribor na podlagi prevoznice odseka za prehrano.

— Akademsko mladina pozivlja vse študentstvo, dijaštvo in zainteresirane občinstvo na protestni shod v Ljubljani proti nerazumevanju, ki ga kaže centralna vlada napram našemu težkemu gnotnemu položaju. Pridevte vsi, visokošolci, srednješolci in oni, ki imate hčere in sinove na visokih šolah. Shod se vrši v četrtek dne 1. aprila ob 15. uri v hotelu »Tivolci«.

— Dezertirji, ki nam delajo sramoto. Iz Kragujevca nam pišejo: »Tu se je osnovala topničarska podčastniška šola, v katero je bilo sprejetih tudi več slovenskih mladencev, ki so se prostovoljno javili v šolo. Tu se jim godi tako dobro, da bi se jim lepše ne moglo goditi niti v domači hiši. Vse ima Slovence rado in jim posveča največjo pozornost. Zlasti skrbijo zanje poveljniki šole g. polkovnik Dragoljub Ponović, ki je lani dila časa bival v Sloveniji in

Veľmi sa predá: J. Gurald, úspešná a
vážna, Veľkú, Veľkú, Veľkú.
Veľmi sa predá: J. Gurald, úspešná a
vážna, Veľkú, Veľkú, Veľkú.

sve vrste robe na vlastiti račun kao što i u komisiju.

Jos. Fabiani, Ljubljana
Razpošilja po celem kraljestvu
od 5 kg naprej poštnine prosto.

Vzgojiteljica Drva

vešča perf. francoskega jezika in pouka v glasovirju se išče k 3 otrokom starost 5 — 10 let. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe s sliko naj se pošljejo takoj na Poštni predal 44 Celje. 2165

soha, mehka in trda, sag-ma in cepijena, dobavi in pripelje na dom **ŠREBOTNJAR**, Kolodvorska ulica 31. 171

Specijalna krojačnica za dame in gospode po najnovejših modelih

S. Potočnik, Ljubljana, Selenburgova ul. 6/I. nad.

664

Za dame in gospode moderne opremljeni modni salon prve vrste. Za nar. očnike, ki prinesejo blago, ista postrežba. Obratovanje moderniziranje oblek. Izdovanje uniform.

Eterično jelkino olje

rekt. in jelkov ekstrakt priporočam lekarnam, drog. zdraviliščem itd. **Mali-sov sok** (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo s sladkorjem; **sadne esence in kompozicije** za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za sodavičarje.

Potnik Srečko, Ljubljana, Slomškova ul. 27.

Proda se

10 hidravličnih stiskalnic in drugih strojev za izdelovanje slamniki.

Stroji se nahajajo v Jugoslaviji in se morejo takoj prevzeti. Več se poizve v pisarni odvetnika Dr. Milana Šubica v Ljubljani, Sodna ulica št. 13.

Veletrgovina

P. Teslić i drug, Sisak

KUPUJE I PRODAJE: mješovitu robu, vino, žestoka piča i žestu, žito, surovine, gradjevni materijal, ugljen, kemičke i tehničke proizvode, manufakturnu robu i stoku. SAMO NA VELIKO! 2038

Oznanilo.

Vsled prisilnega izгона iz svojih dosedanjih skladišč in prostorov na **Gospodarski cesti št. 2**, v katerih sem celih 36 let vodil svojo veletrgovino obveščam svoje cenjene trgovske prijatelje, da se naslednje nahajajo moje pisarne in skladišča kakor tudi prostori „Jadrana“ družbe z o. z. v svojih lastnih poslopih: **Dunajska c. št. 9.**

Avugst Tomažič
(v. A. Hartmannu nasl.)

Razpis službe.

Razpisuje se pri mestni hranilnici v Celju služba

knjigovodje

s popolno hranilnično prakso, sposobnega tudi za blagajniške posle. Nastop čimprej, plača po dogovoru.

Za mestno hranilnico v Celju:

Dr. Vekoslav Kukovec, kot komisar

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno

Dr. Flescha originalno Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik

„pri Zlatem jellenu“ IV. Marijin trg.

„ADRIJA“

Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Selenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Praln praški. Čistila za slamnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROZNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesionirana zaloga strupov! Naročite si in berite

Modni salon GORJANC & Co.

Ljubljana.

Mestni trg 3.

priporoča cenjenim damam veliko izbiro najnovejših svilenih modukov in slamniki od najfinejše do najprostejše oblike. Sprejemajo se vsi slamniki v prekrejevanje, ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela, ki se izvrše točno in ceno.

Modni salon

Stuchly - Maške

LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3,

Dvorški trg 1.

Priporočam veliko izbiro najnovejših svilenih klobukov in šepke za dame in deklce.

Popravila točno in ceno.

žalni klobuki vedno v zalogi.

F. Čuden,

Prešernova ulica 1.

Priporočam lepega namiznega orodja kakor žlice, vilice, nože, nastavke, žepne srebrne in zlate ure, budilke, stenske ure. Lepa primerna darila. Vse po primernih nizkih cenah.

Za obilni obisk se najprije neje priporočam.

— Ceniki se ne razpošiljajo. —

POZOR!

Otvoritev trgovine

vseh vrst šolskih in uradnih potrebščin, vseh vrst papirja, razglednic, cigaretnega papirja in stročnic.

Na debelo in na drobno!

Jos. Omerza, Ljubljana

Dunajska cesta št. 6, I. nadstr.

Razpis službe.

Na državni vinariki in sadjarski šoli v Mariboru se razpisuje mesto opravilnika s prejemki državnih poduradnikov. Prosilec mora biti absolvent kmetijske šole (predvsem pridejo v poštev absolventi vinarke šole v Mariboru in kmetijske šole v Grottenhofu) ter imeti zadostno praktičnih izkušenj. Pravilno opremljene prošnje je vložiti do 18. aprila t. l. pri podpisnem ravnateljstvu.

Ravnateljstvo vinarke in sadjarske šole v Mariboru.

Doše

so večje partije gumijevih cevi v raznih dimenzijah in ploščah s platnanim in bakrenim vložkom, azbest v ploščah in vrvcih, manganisol, volnati, črni in beli izolirni trakovi, pasovi iz kamelne dlake v raznih širinah, kolofo-nija in več vrst drugih tehničnih predmetov.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 31, dvorišče.

VINO

10 %, belo, banaško, letnik 1918, 8-50/0, belo, banaško, letnik 1919. Obe vrsti ste dobrega in zdravega okusa, brez kisline. 10-50/0, črno, dalmatinsko vino, zelo fino, voljnega prijetnega okusa, 8-50/0 belo štajersko, namizno vino, s prijetno kislino, 7-50/0 belo, hrvaško, namizno vino. Vzorci se ne pošiljajo. Za pristnost ponudbenih vin jamči Gospodarska Zveza.

Gospodarska zveza Vinski oddelek v Sp. Šiški.

Čisto svinjsko mast

samo na debelo po najnižjih dnevnih cenah dobavlja I. Slavenska tvornica suhomesnate robe i masti

J. Gigović, Nova Gradiška, Slavonija.

Potnik za vpeljano tovarno se išče.

Samo v Sloveniji dobro vpeljane, prvovrstne moči kolonijalne stroke naj pošljejo ponudbe s prepisi spricval, navedbo referenc in družinskih razmer, plačilnih zahtevkov ter sliko na Jovo

Gigović, Nova Gradiška. 2327

„ALKO“

veletrgovina žganja, družba z o. z. **Ljubljana, (Kolizej) tel. interurb. 131,**

Velika zaloga slivovke, tropinovca, brinjevca, ruma, konjaka in liker-je v po najnižjih cenah. Pri odjemu celih vagonov izjemne cene! Sprejemo se zmožni zastopniki za Slovenijo.

Vabilo

k občnemu zboru

Posojilnice v Celju,

ki se vrši v petek, dne 9. aprila t. l. ob 8. uri popoldne v sejni dvorani Nar. doma s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razni predlogi.

K polnoštevilni udeležbi vabi

načelstvo.

SPOMLADNA SEZONA!

LASTNI IZDELEK!

Največja zaloga v Jugoslaviji!!!

Bogata izbira po najnovejših krojih izgotovljenih modnih oblek, žaketov, smokingov, površnikov z volneno podlogo! Deške obleke in kostumi (mornarski, športni i. t. d.) v vseh velikostih.

Prva kranjska razpošiljalnica **Schwab & Biziak**, Ljubljana, Dvorni trg 3. Pod Narodno kavarano.

LASTNI IZDELEK!

SPOMLADNA SEZONA!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 20.000.000 — kron.

Delniška glavica 20.000.000 — kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE

Za literatni del odgovoren Valentin Kopitar.